

Luottamusmiesjohtajat Ilmari Hartikainen ja Kimmo Valta vastaavat

Miksi Maaninka ei liittynyt Siilinjärveen?

ANNA-LIISA PEKKARINEN

Maaninka on nyt osa Kuopiota, mutta edelleen kuntalaisia hiertää epä tietoisuus siitä, mikä kariutti liitosneuvottelut Siilinjärven kanssa. Hyvän naapurin, jonka kanssa yhteistyö sujui vuosikymmeniä hyvässä hengessä. Mitä oikein tapahtui, miksi kelkka kääntyi niin nopeasti? Jäljet johtavat Siilisetiin, myöntävät silloiset valtuustojen puheenjohtajat, Maaningan Kimmo Valta ja Siilinjärven Ilmari Hartikainen.

”Yhtä totuutta ei ole. On vain iso joukko luottamushenkilöitä ja virkamiehiä, ja asiat muotoutuvat heidän käsien kautta”, Valta summaa.

Kuntayhtymä-purku yhteinen ratkaisu

Siilisetin perustamisen lähtökohta oli kunta- ja palvelurakennemuutos, jonka toteuttamiseksi syntynyt Paras-laki vaati vähintään 20 000 asukkaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden perustamisen. Siilinjärvi ei olisi Siilisetiä tarvinnut, sen asukasluku oli jo yli 23 000, mutta aloite yhteistyöstä tuli Lapinlahdelta ja Varpaisjärveltä. Ne kuitenkin jäivät pian pois ja Siilisetiä jäivät rakentamaan Nilsia, Maaninka ja Siilinjärvi.

”Maaningalla se oli murroskohta. Mietimme, onko viisasta lähteä hyvin toimivaa Siilinjärvi-Maaninka -kuntayhtymää laajentamaan ja muuttamaan. Lähdimme kuitenkin syventämään yhteistyötä Paras-lain hengessä”, Valta kertoo.

Olemassa olevien kuntayhtymien purkamisen oli Hartikaisen mukaan yhteisen pohdinnan tulos. Uskottiin, että talouden ohjaus parantuu isäntäkuntamallissa.

Siiliset aloitti vuoden 2010 alussa isäntäkuntana Siilinjärvi. Siilisetistä haluttiin rakentaa malliesimerkki koko valtakuntaan. Uraauurtava hanke sai valtiolta 300 000 euroa avustustakin.

Yhteistä koulua jo harkittiin

Siilisetin käynnistyttyä alkoivat myös kuntaliitostun-
nustelut. Maaninka oli edel-

lisvuonna jopa tarjonnut kunnanjohtaja Soile Lahtea myös Siilinjärven kunnanjohtajaksi, kun Jari Tolonen oli muuttanut pois paikkakunnalta. Siilinjärvi oli suhtautunut tarjoukseen myönteisesti. Lahti kuitenkin perhesyihin vedoten vetäytyi. Vesa Lötjönen valittiin kunnanjohtajaksi Siilinjärvelle.

Ensimmäisiä kiviä kukaan ilmaantui jo vuonna 2010, kun Siilinjärvellä suunniteltiin koulun rakentamista Hamulaan.

”Siilinjärvi ehdotti, voiko koulusta tulla yhteinen hanke. Eikä Maaninka ehdotusta teilannut. Varsinainen rakentamispäätös tehtiin vasta liitosneuvottelujen kariuduttua”, Hartikainen sanoo.

Valta muistelee, että yhteistä koulua ehdotti Maaninka.

”Meillä oli kova tahto viedä liitoshanketta eteenpäin. Siilinjärvi vastasi, että se vie omia hankkeitaan eteenpäin omaa tahtiaan, eivätkä liitosuunnitelmat siihen vaikuta. Se vastaus sai osan valtuutetuista varpailleen.”

Siitä alkoi kiertää huhu, että Siilinjärven taktiikka kuntaliitoksen tapahduttua on jättää Maaningalle vain yksi koulu, Maaninkajärven koulu, ja lakkauttaa muut.

Kun Siilinjärvi käynnisti samoihin aikoihin organisaatio- ja johtamisjärjestelmänsä uudistamisen, olisivat maaninkalaiset halunneet olla siinä mukana, sillä sen pohjalta he näkivät rakentuvan uuden yhteisen kunnan hallinnon.

Hartikainen ei näe tässä järkeä.

”Siinä vaiheessahan molemmat kunnat olivat itsenäisiä. Siilinjärvi tietenkin teki omia hallintojärjestelyjään,

UJ-ARKISTO/ANNA KAASINEN

ANNA-LIISA PEKKARINEN

Maaninka on nyt osa Kuopiota, mutta edelleen kuntalaisia hiertää epä tietoisuus siitä, mikä kariutti liitosneuvottelut Siilinjärven kanssa. Sitä tässä haastattelussa käyvät läpi silloiset valtuustojen puheenjohtajat, Siilinjärven Ilmari Hartikainen (vasemmalla) ja Maaningan Kimmo Valta.

jotka olivat jo pitkään olleet keskusteluissa. Pienensimme muun muassa lautakuntien määrää. Jos liitos olisi tullut, Maaningan edustajat olisivat sitten päässeet eriliimiin mukaan”, Hartikainen kertoo.

Sitten alkoivat Siilisetin ongelmat.

Kustannusjako alkoi keskusteluttaa

Maaninka oli tottunut kuntayhtymässä tiettyyn kustannustasoon. Siilisetissä kustannukset pomppasivat satoja tuhansia euroja. Luonnollisesti maaninkalaiset maksajina halusivat tietää miksi.

Valta kertoo, että Maaninka maksoi lääkärin vastaanottoista uuden hinnoitteluperusteen mukaisesti. ”Se erosi niin paljon kuntayhtymän aikaisesta, että merkitsi suoraan 200 000 euron suuruista menoerää. Eniten hiersi se, että kun koimme tullemme väärinkohdeksi, emme saaneet vastakaikua, ja pyytämiimme selvityksiin oli nihkeää saada vastauksia”, Valta kertoo.

Kun Maaninka sai odottamansa selvityksen, oli kustannuksiin Maaningan näkökulmasta mukaan leivottu sisään Siilisetiin kuulumattomia Siilinjärven omia hallintokustannuksia, kun uusia virkoja oli perustettu. Hartikainen sanoo sen olevan suurta puppua, koska yhteisistä kustannuksista oli sopimuksin sovittu. Sen mukaan Maaningan osuus oli 20 prosenttia, Nilsian 30 ja Siilinjärven 50.

Hän muistuttaa, että Siilinjärvi teki kaksikin selvitystä ja lisäksi pyysi asiasta kunnatilitarkastajan erityistilintarkastuksen, jonka lausunnon mukaan Siilinjärvi oli laskuttanut yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Kun Maaninka peräsi säästöjä Siiliset-kustannuksiinsa, esitettiin Vallan mukaan vaihtoehtoksi Maaningan toisen lääkärinviran lakkauttamista ja potilaiden siirtymistä Siilinjärven pääterveysasemalle.

Pian kylillä jo puhuttiin, että jos Maaninka liittyy Siilinjärveen, se johtaa aikanaan koko oman terveysaseman lakkauttamiseen.

Jatkuu seuraavalla sivulla